

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

Затверджено

на засіданні кафедри теорії літератури
та порівняльного літературознавства
філологічного факультету
Львівського національного
університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023р)

Завідувач кафедри

Гнатюк М.І.

Силабус із навчальної дисципліни
«Українська інтелектуальна проза»,
що викладається в межах ОП «Літературна творчість»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія

Львів 2023

**Силабус курсу «Українська інтелектуальна проза»
2023/2024 навчального року**

Назва курсу	Українська інтелектуальна проза
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.01 Українська мова та література (Літературна творчість)
Викладачі курсу	доц. Гірняк Мар'яна Олегівна
Контактна інформація викладачів	maryana.hirnyak@lnu.edu.ua 067 2523545
Консультації по курсу відбуваються	онлайн або наживо за попередньою домовленістю.
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/ukrajinska-intelektualna-proza
Інформація про курс	Курс «Українська інтелектуальна проза» належить до нормативних дисциплін, які сприяють фаховій підготовці філолога та готують до вузької наукової спеціалізації. Курс розрахований на студентів магістратури філологічного факультету. Він спонукає студентів замислитися над особливістю діалогу літератури та філософії в художніх творах, над складною природою жанру інтелектуального роману та його різновидами, а також над проблемою розмежування інтелектуальної літератури та інтелектуалізму в літературі, над питаннями жанрової дифузії та різних кодів відчитування тексту. У рамках курсу увагу зосереджено на витоках інтелектуальної прози у світовій, зокрема українській, літературі, на феномені інтелектуального роману в світовій літературі ХХ століття і на розвитку інтелектуальної прози в українській літературі ХХ століття з акцентуванням її особливостей у 20-30-х, 40-50-х, 60-80-х та 90-х роках. Предметом ґрунтовного обговорення є твори І. Франка, О. Кобилянської, А. Кримського, В. Підмогильного, Ю. Яновського, Є. Плужника, М. Івченка, О. Слісаренка, М. Йогансена, Г. Шкурупія, Н. Королевої, Л. Мосендза, В. Домонтовича, Ю. Косача, Е. Андіївської, Вал. Шевчука, В. Земляка, В. Дрозда, Ю.Мушкетика, Р. Іваничука, П. Загребельного, Ю. Щербака, В. Тарнавського, Г. Пагутяк, К.Москальця, А.Дністрового та інших письменників ХХ – початку ХХІ століття.
Коротка анотація курсу	Курс «Українська інтелектуальна проза» передбачає наявність лекційних і практичних занять, написання індивідуальної роботи в жанрі наукової статті, презентацію результатів власного дослідження на занятті-конференції та виконання тестових завдань. Лекційні заняття покликані зорієнтувати студентів в основних способах інтелектуалізації української літератури, різновидах інтелектуального роману та його

	<p>зв'язках із іншими літературними жанрами, в особливостях взаємодії літературного та філософського дискурсів в українській прозі ХХ століття різних періодів. На практичних заняттях студенти навчаться працювати з художнім текстом і розпізнавати в ньому жанрові ознаки інтелектуального роману. Курс «Українська інтелектуальна проза» тісно пов'язаний з історією української літератури та історією світової літератури, адже зосереджений на одній із найпотужніших тенденцій у літературі різних народів світу. Курс також часто апелює до історії та філософії: зміна історико-культурного контексту та світоглядної парадигми впливає на появу відповідного кола філософських проблем у художньому творі. Важливими є зв'язки з теорією літератури, зокрема з генологією, що акцентує на проблемах жанрової дифузії.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета курсу – з'ясувати специфіку жанру інтелектуального роману та продемонструвати взаємозв'язок літературно-естетичного, філософського та інтелектуального первнів в українській прозі ХХ століття.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомити студентів із теорією інтелектуальної прози; • висвітлити жанрову специфіку інтелектуального роману; • зорієнтувати студентів в основних тенденціях розвитку української інтелектуальної прози; • з'ясувати риси інтелектуального письма в літературі до ХХ століття; • розглянути українську інтелектуальну прозу в контексті світової; • охарактеризувати основні різновиди інтелектуального роману та їх розвиток у різні літературні періоди; • виробити навички критичного мислення; • розвивати вміння вести дискусію, обґрунтовувати власну позицію; • виробити навички наукового літературознавчого аналізу художнього твору.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бернадська Н. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція. Київ: Академвидав, 2004. 368 с. 2. Бовсунівська Т.В. Теорія літературних жанрів: Жанрова парадигма сучасного зарубіжного роману: Підручник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2009. 519 с. 3. Герасимчук В. Філософський роман ХХ століття. Специфіка тексту. Київ: ПАРАПАН, 2007. 392 с. 4. Головань Т. Українська філософська проза: objectum fictum чи літературна реальність? // Синопис: текст, контекст, медіа. 2022. №28(3). С.113–118. 5. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. Львів: Літопис, 1997. 300 с. 6. Констанкевич І. Українська проза першої половини ХХ століття: автобіографічний дискурс. Луцьк: Вежа Друк,

2014. 420 с.

7. Луцій С.І. Романістика української діаспори 1960–1980-х років: проблематика, жанрово-стильові парадигми. Тернопіль: Джура, 2017. 412 с.
8. Мовчан Р. Український модернізм 1920-х: портрет в історичному інтер'єрі. Київ: Вид. дім «Стилос», 2008. 542 с.
9. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ: Либідь, 1999. 447с.
10. Пуніна О. Кінофікація українського літературного дискурсу (20-30-ті роки ХХ століття). Донецьк: ДонНУ, 2012. 332 с.
11. Синицька Н. Гра у класики: поетика української інтелектуальної прози 1960 – 1990 – х років. Чернівці: Місто, 2018. 224 с.
12. Ушкалов Л. Література і філософія: доба українського бароко. Харків: Видавець Олександр Савчук, 2019. 416 с.
13. Харчук Р.Б. Сучасна українська проза. Постмодерний період. Київ: ВЦ Академія, 2008. 248 с.
14. Andryczyk M. The Intellectual as Hero in 1990s Ukrainian Fiction. Toronto; Buffalo; London: University of Toronto Press, 2012. VII, 183 p. [Андрейчик М. Інтелектуал як герой української прози 90-х років ХХ століття. Переклад з англійської: Ігор Андрущенко. Львів: Піраміда, 2014. 188 с.].

Допоміжна

1. Агєєва В. Поетика парадокса: Інтелектуальна проза Віктора Петрова-Домонтовича. Київ: Факт, 2006. 432 с.
2. Габермас Ю. Філософський дискурс модерну. Київ: Четверта хвиля, 2001. 424 с.
3. Ганошенко Ю. Інтелектуальність в романі vs. інтелектуальний роман: до проблеми дефініціювання жанру // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. 2015. Випуск V. С.265-272.
4. Гірняк М. Таємниця роздвоєного обличчя: Авторська свідомість в інтелектуальній прозі Віктора Петрова-Домонтовича. Львів: Літопис, 2008. 286 с.
5. Горнятко-Шумилович А. Проза Валерія Шевчука: традиційне і новаторське. Щєцин: Видавництво Щєцинського університету, 2001. 168 с.
6. Гадамер Г.-Г. Філософія і література // Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. Київ: Юніверс, 2001. С.127-144.
7. Зінде М. Творчість В.Голдінга: до проблеми філософсько-алегоричних романів. Київ: Либідь, 2007. 472 с.
8. Зотова В. Г. Притча як форма художнього осмислення макро- і мікрокосму людини у прозі В. Голдінга і В. Шевчука // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. 2015. Випуск 39. С.98-102.
9. Зубрицька М. Нероздільність: література-як-філософія і філософія-як-література // Філософія науки: зб. наук. ст. Львів, 2006. С.5-15. [Філософські проблеми науки. Львівсько-Варшавський семінар. Львів–Варшава, 2010.

С. 33-43]

10. Ільницький М. М. Людина в історії (Сучасний український історичний роман). Київ: Дніпро, 1989. 356 с.
11. Колодій О. І. Притча і притчевість в українській прозі 70-80-х років ХХ століття: автореф. дис...канд. філол. наук: 10.01.06. Київ, 2000. 18 с.
12. Копистянська Н.Х. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства. Львів: ПАІС, 2005. 368 с
13. Куриленко І.А. Екзистенціалістська модель українського інтелектуального роману 20-х років ХХ століття: автореф. дис.... канд. філол.н.: 10.01.01. Харків, 2007. 19 с.
14. Куриленко І.А. Жанрова природа інтелектуального роману // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. 2008. № 798. Сер. Філологія. Вип. 53. С.164–167.
15. Маценка С. Партитура роману. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 528 с.
16. Мельник В. О. Суворий аналітик доби: Валер'ян Підмогильний в ідейно-естетичному контексті української прози першої половини ХХ ст. Київ: Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 1994. 320 с.
17. Набитович І. Пам'ять, історична проза та формування національної ідентичності // Слово і Час. 2022. №4 (724). С.45–57.
18. Ортега-і-Гасет Х. Думки про роман //Ортега-і-Гасет Х. Вибрані твори. Київ: Основи, 1994. С.273-305.
19. Остащук І. Б. Релігійно-філософський дискурс у романах Наталени Королевої: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.01. Івано-Франківськ, 2004. 20 с.
20. Павличко С.Д. Лабіринти мислення. Інтелектуальний роман сучасної Великобританії. Київ: Наукова думка, 1993. 104с.
21. Павличко С. Націоналізм, сексуальність, орієнталізм: Складний світ Агатангела Кримського. Київ: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. 328 с.
22. Павличко С. Роман як інтелектуальна провокація // Павличко С. Теорія літератури. Київ: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2002. С. 641–652.
23. Ромащенко Л. Жанрово-стильовий розвиток сучасної історичної прози : Основні напрями художнього руху. Черкаси: Вид-во Черкаського державного університету імені Богдана Хмельницького, 2003. 388 с.
24. Синицька Н. Характерні ознаки інтелектуальної прози // Слово і час. 2003. №11. С.75-80.
25. Сторощук І. І. Роман про митця у контексті літературних дискусій // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського. 2012. Вип.17. С. 217–226
26. Тарнашинська Л. Художня галактика Валерія Шевчука.

	<p>Постать сучасного українського письменника на тлі західноєвропейської літератури: Монографія. Київ: Видавництво ім. Олени Теліги, 2001. 223 с.</p> <p>27. Backus G. Iris Murdoch: The Novelist as Philosopher, the Philosopher as Novelist. ‘The Unicorn’ as a Philosophical Novel. Berne; Frankfurt am Main; New York: Peter Lang, 1986. 352 p.</p> <p>28. Imagination, Philosophy and the Arts /eds. M.Kieran, D. McIver Lopes. London; New York: Routledge, 2003.</p> <p>29. Klinkert T. Teoría systémow, poznanie a literatura // World Literature Studies. 2022. Vol.14. S.3–13.</p> <p>30. Literature and the Questions of Philosophy / ed. A.J.Cascardi. Baltimore; London: The John Hopkins University Press, 1987.</p> <p>31. Philosophy as World Literature /ed. by J. R. Di Leo. New York, London: Bloomsbury, Bloomsbury Academic, 2020. 304 p.</p> <p>32. Philosophy of Literature: Contemporary and Classic Readings. An Anthology /eds. E.John, D. McIver Lopes. Malden; Oxford; Carlton: Blackwell Publishing Ltd, 2004.</p> <p>33. Tarnawsky M. Between Reason and Irrationality: The Prose of Valerijan Pidmohyl'nyj. Toronto; Buffalo; New York: University of Toronto Press, 1995. 222 p. [Тарнавський М. Між розумом та ірраціональністю. Проза Валеріана Підмогильного. Переклад з англійської: В. Г. Триліс. Київ: Університетське видавництво Пульсари, 2004. 232 с.]</p> <p>34. Z problemów prozy – powieść o artyście / pod red. Wojciecha Gutowskiego i Ewy Owczarz. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2006. 704 s.</p> <p>Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://books.google.com 2. http://litera-ua.livejournal.com 3. http://www.nbuv.gov.ua 4. https://www.jstor.org/ 5. http://ae-lib.org.ua 6. http://www.lib.ua-ru.net 7. http://bookshare.net 8. http://www.doaj.org
Тривалість курсу	Один семестр (2-й семестр магістратури)
Обсяг курсу	150 годин (16 лекційних + 32 практичні + 102 самостійної роботи); 5 кредитів ЄКТС
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні поняття і терміни, пов’язані з інтелектуальною прозою; • жанрові ознаки інтелектуального роману; • відмінність між інтелектуальним романом та інтелектуалізмом у романі; • витоки інтелектуальної прози та творчість її найяскравіших представників у світовій літературі; • найважливіші твори давньої і нової української літератури,

в яких наявні риси інтелектуалізму;

- основні етапи розвитку української інтелектуальної прози;
- жанрові різновиди українського інтелектуального роману та специфіку його розвитку в 20-30-х рр., 40-50-х рр., 60-80-х рр. XX століття та на зламі XX і XXI століть;
- характерну для різних періодів української літератури XX століття проблематику інтелектуального роману та особливості його поетики;
- творчість основних представників української інтелектуальної прози XX століття.

вміти:

- розпізнавати інтелектуальний роман у літературі;
- простежувати жанрові ознаки інтелектуального роману в художньому творі;
- характеризувати основні тенденції розвитку українського інтелектуального роману в XX столітті;
- розрізняти інтелектуалізм у романі та інтелектуальний роман;
- розпізнавати різні види інтелектуального роману та простежувати його діалог із іншими жанрами;
- аналізувати та інтерпретувати інтелектуальні романи;
- здійснювати пошук інформації та застосовувати її на практиці;
- брати участь у дискусії, коректно відстоювати власну думку;
- готувати та презентувати наукові доповіді;
- писати наукові статті.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких **загальних компетентностей:**

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахових компетентностей:

ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 4. Здатність систематизувати, аналізувати та структурувати мовний і літературний матеріал з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 12. Усвідомлення особливостей розвитку літератури та специфіки художніх творів як індивідуалізованого втілення колективного культурного досвіду.

та досягнення програмних результатів навчання:

	<p>ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.</p> <p>ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці та літературознавстві.</p> <p>ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.</p> <p>ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та обґрунтовувати її як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються..</p> <p>ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.</p> <p>ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПРН 20. Аналізувати явища української літератури в європейському та світовому контексті.</p> <p>ПРН 21. Інтерпретувати художні твори як індивідуалізоване втілення колективного культурного досвіду.</p>
Ключові слова	Інтелектуальний роман, інтелектуалізм, філософська проза, жанр, роман про митця, параболічність, філософія історії, інтелектуальна іронія
Формат курсу	Очний, лекційний і практичний
Теми	<p>Змістовий модуль 1. Теорія інтелектуальної прози та історія її становлення</p> <p>Тема 1. Література як філософія і філософія як література: жанрова специфіка інтелектуальної прози</p> <p>Тема 2. Інтелектуалізм та філософічність письма в давній та новій українській літературі. Роман «ідеї» в українській прозі ХХ століття.</p> <p>Практичне заняття № 1 Інтелектуалізація письма в українській літературі зламу ХІХ і ХХ століть: Іван Франко й Ольга Кобилянська</p> <p>Практичне заняття № 2 «Андрій Лаговський» Агатангела Кримського: перший інтелектуальний роман в українській літературі</p>

Змістовий модуль 2. Різновиди інтелектуального роману в українській літературі ХХ століття: мистецька й ідеологічна перспектива

Тема 3. Роман про митця в українській літературі ХХ століття
Практичне заняття № 3. «Майстер корабля» Юрія Яновського: між романом про митця та інтелектуальним романом.

Практичне заняття № 4. Тема: Митець і мистецьке середовище у повісті Юрія Мушкетика «Старий у задумі».

Тема 4. Ідейно-полемічний інтелектуальний роман в українській літературі.

Практичне заняття № 5. «Невеличка драма» Валер'яна Підмогильного: роман-дискусія.

Практичне заняття №6. «Без ґрунту» В.Домонтовича: жанрово-стильова специфіка та проблематика роману

Змістовий модуль 3. Різновиди інтелектуального роману в українській літературі ХХ століття: історичний вимір та параболічність письма

Тема 5. Інтелектуальний роман vs. історичний роман: проблема жанрової дифузії.

Практичне заняття № 7. Інтелектуальний різновид історичного роману чи Історичний різновид інтелектуального роману? («1313» Наталени Королевої).

Практичне заняття № 8. «Четвертий вимір» Романа Іваничука: «мислячий історичний роман».

Тема 6. Параболічний роман в українській літературі ХХ століття.

Практичне заняття № 9. Інтелектуальна романістика Валерія Шевчука. «Дім на горі» як роман-парабола

Практичне заняття № 10. «Писар Східних Воріт Притулку» та «Писар Західних Воріт Притулку» Галини Пагутяк: параболічність письма в українському романі 1990/2000-х

Змістовий модуль 4. Різновиди інтелектуального роману в українській літературі ХХ століття: інтелектуальна гра й мистецько-академічне середовище

Тема 7. «Ігровий» різновид інтелектуального роману в українській літературі ХХ століття

Практичне заняття № 11. Тема: Інтелектуальна гра у романі Майка Йогансена «Подорож ученого доктора Леонардо і його майбутньої коханки прекрасної Альчести у Слобожанську Швейцарію»

Практичне заняття №12. «Вечірній мед» Костя Москальця: постмодерністська гра в інтелектуальному романі

Тема 8. Академічний роман в українській літературі: специфіка жанру

Практичне заняття №13. «Дрозофіла над томом Канта» Анатолія Дністрового: феномен академічного роману.

Змістовий модуль 5. Систематизація матеріалу та підсумки до курсу

Практичне заняття № 14-15. Заняття-конференція «Український інтелектуальний роман ХХ століття».

Практичне заняття №16 Підсумкове заняття. Виконання тестового завдання.

Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Теорія літератури, Порівняльне літературознавство, Літературна антропологія і герменевтика
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<u>Методи навчання</u> : пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, евристичний метод, дослідницький метод. <u>Методи викладу навчального матеріалу</u> – лекція, практичне заняття; заняття-конференція; консультація. <u>Наочні методи навчання</u> – ілюстрування (художні тексти), демонстрування з використанням технічних засобів (слайди). <u>Техніки</u> : навчальної дискусії, створення проблемної ситуації, інтелектуального експерименту.
Необхідне обладнання	комп'ютер з проєктором
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання роботи студента здійснюється за такою схемою:</p> <p>Максимальна оцінка, яку може отримати студент, – 100 балів: 50 балів за роботу впродовж семестру і 50 балів за знання, продемонстровані на іспиті.</p> <p>Робота студента оцінюється за такими показниками:</p> <p>а) активність на практичних заняттях – 39 балів (по 3 бали за кожне з 13 практичних занять);</p> <p>б) наукова стаття – 5 балів;</p> <p>в) доповідь-презентація та активна участь у занятті-конференції – 6 балів (презентація результатів дослідження – 2 бали, відповіді на запитання колег – 2 бали, питання до колег після їхніх презентацій – 2 бали);</p> <p>г) виконання тестового завдання – 30 балів;</p> <p>г) усна відповідь на іспиті – 20 балів.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що відповіді студентів будуть оригінальними. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття та зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання різних видів робіт, передбачених курсом. Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів модульних робіт, а також бали, набрані впродовж семестру за виступи на практичних заняттях, участь в обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p>
Питання до екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості взаємозв'язку літературного та філософського дискурсів: межі та взаємопроникнення. 2. Філософський роман та інтелектуальний роман:

	<p>проблема дефініції та термінологічні непорозуміння.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Жанрові ознаки та різновиди інтелектуального роману. 4. Взаємини літератури та філософії у світовій літературі від античності до XIX ст. 5. Інтелектуальний роман XX століття у світовій літературі. 6. Філософічність письма в давній українській літературі. 7. Філософські діалоги й трактати Григорія Сковороди: особливості взаємозв'язку літератури та філософії, поетика тексту. 8. Інтелектуалізм у прозі Г. Квітки-Основ'яненка, П.Куліша, Т.Шевченка: особливості поетики. 9. Персонажі-інтелігенти й інтелектуалізація письма в українській прозі зламу XIX і XX століть. 10. Вплив драматичних творів Лесі Українки на розвиток філософсько-інтелектуального дискурсу в українській літературі XX століття. 11. Особливості інтелектуалізації письма в прозі Івана Франка та Ольги Кобилянської. 12. Інтелектуальний роман Агатангела Кримського: специфіка персонажа, інтелектуальні ідеї, інтертекстуальність. 13. «Роман ідеї» в українській прозі XX століття: траєкторії розвитку. 14. Філософсько-інтелектуальний дискурс та жанрова специфіка романів В.Винниченка. 15. Інтелектуальний роман Є.Плужника: філософська проблематика. 16. Роман про митця в українській літературі XX століття: проблема жанру, особливості розвитку. 17. Жанрова специфіка роману Юрія Яновського «Майстер корабля». 18. Персонажі-митці й мистецький дискурс в українській історичній прозі XX століття. 19. Ідейно-полемічний інтелектуальний роман в українській літературі: специфіка поетики й проблематика. Творчість М.Хвильового. 20. Національна ідеологія та (пост)революційна епоха у творах О. Слісаренка, М. Івченка та В. Гжицького: інтелектуальні дискусії, персонажі-інтелектуали, специфіка хронотопу. 21. «Ігровий» різновид інтелектуального роману в українській літературі XX століття: особливості розвитку. Літературна гра й культура авангарду. 22. Інтелектуальна гра в експериментальних романах М. Йогансена, Д. Бузька, Г. Шкурупія, Л.Скрипника. 23. Інтелектуальний роман у творчості В.Підмогильного: жанрові особливості. 24. Інтелектуальна проза В.Домонтовича: проблематика, специфіка наративних стратегій, інтертекстуальні коди. 25. Інтелектуальний роман Юрія Косача: філософія доби, ідентичність персонажа, наративна організація твору.
--	--

	<p>26. Мистецтвознавчі та філософські пошуки Мистецького українського руху. Історіософський та культурфілософський дискурс прози письменників МУРу (В.Домонтович, Ю.Косач)</p> <p>27. «Мислячий історичний роман» в українській літературі ХХ століття: жанрова специфіка та поетика тексту.</p> <p>28. Романи Наталени Королевої: синтез філософії, історії та міфології.</p> <p>29. «Останній пророк» Леоніда Мосендза: історичний роман чи інтелектуальний роман параболічного типу?</p> <p>30. Жанрова специфіка романів Р.Іваничука.</p> <p>31. Філософсько-інтелектуальний дискурс та жанрова специфіка прози Ю.Мушкетика.</p> <p>32. Філософська проблематика та особливості композиції історичних романів П.Загребельного та Р.Федоріва.</p> <p>33. Геростратизм, «добра людина» та «людське призначення»: особливості філософських пошуків в інтелектуальних романах Е.Андієвської.</p> <p>34. Параболічний роман в українській літературі ХХ століття: теоретичний та історико-літературний аспекти проблеми.</p> <p>35. Параболічний вимір «хімерної прози» (В.Земляк, В.Дрозд): філософська проблематика й образна система творів.</p> <p>36. Інтелектуальний роман у творчості Валерія Шевчука.</p> <p>37. Жанрова специфіка прози Галини Пагутяк.</p> <p>38. Параболічність та «хімерність» письма в українській літературі зламу ХХ-ХХІ століть: творчість Г.Пагутяк, Т.Прохаська, В.Тарнавського.</p> <p>39. Особливості розвитку української прози зламу ХХ і ХХІ століть. Образ інтелектуала та жінки-інтелектуалки в прозі постмодерної епохи.</p> <p>40. Між модернізмом і постмодернізмом: інтелектуальна іронія, деконструювання істин, гра культурними дискурсами у прозі К.Москальця та Є.Пашковського.</p> <p>41. Специфіка інтелектуального письма в романах Юрія Андруховича, Ю.Іздрика та В.Діброви: філософсько-інтелектуальний та іронічний дискурс, гра з мовою, «інтертекстуальні спільноти», діалог між текстами культури.</p> <p>42. Феномен академічного роману та його репрезентація в українській літературі.</p> <p>43. Учений-винахідник в українській прозі 1960-1980-х рр.: генеза образу, аналітичний дискурс, жанрова специфіка творів.</p> <p>44. Інтелектуал і середовище у прозі Ю.Щербака, В.Тарнавського, А.Дністрового.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Теорія інтелектуальної прози та історія її становлення					
1-й тиждень, 2 год	<p>Тема 1. Література як філософія і філософія як література: жанрова специфіка інтелектуальної прози</p> <p>Особливості взаємозв'язку літературного та філософського дискурсів: межі та взаємопроникнення. Філософський роман та інтелектуальний роман: проблема дефініції та термінологічні непорозуміння. Розвиток філософської прози: від античності до XVIII ст. Взаємини літератури та філософії у творчості письменників романтичної та реалістичної епохи.</p> <p>Інтелектуальний роман XX століття у світовій літературі (Т. Манн, Г. Гессе, Р. Музіль, В. Голдінг, А. Мердок, Дж. Фаулз та ін.) й інтелектуалізм письма.</p> <p>Жанрові ознаки та різновиди інтелектуального роману.</p>	Лекційне заняття	<p>Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> Герасимчук В. Філософський роман XX століття. Специфіка тексту. Київ: ПАРАПАН, 2007. 392 с. Головань Т. Українська філософська проза: <i>objectum fictum</i> чи літературна реальність? // Синопис: текст, контекст, медіа. 2022. №28(3). С.113–118. Гадамер Г.-Г. Філософія і література // Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. Київ: Юніверс, 2001. С.127-144. Зубрицька М. Нероздільність: література-як-філософія і філософія-як-література // Філософія науки: зб. наук. ст. Львів, 2006. С.5-15. [Філософські проблеми науки. Львівсько-Варшавський семінар. Львів–Варшава, 2010. С. 33-43] Павличко С.Д. Лабіринти мислення. Інтелектуальний роман сучасної Великобританії. Київ: Наукова думка, 1993. 104с. Backus G. Iris Murdoch: The Novelist as Philosopher, the 	Вивчення теоретичного матеріалу, 2 год	День проведення першого практичного заняття

			<p>Philosopher as Novelist. ‘The Unicorn’ as a Philosophical Novel. Berne; Frankfurt am Main; New York: Peter Lang, 1986. 352 p.</p> <p>7. Klinkert T. Teória systémow, poznanie a literatura // World Literature Studies. 2022. Vol.14. S.3–13.</p>		
2-й тиждень, 4 год	<p>Тема 2. Інтелектуалізм та філософічність письма в давній та новій українській літературі. Роман «ідеї» в українській прозі ХХ століття</p> <p>Давня українська література: окремі риси інтелектуального письма в проповідях, літописах, полемічній літературі. Діалоги Григорія Сковороди: особливості взаємозв’язку літератури та філософії. Ознаки інтелектуалізму у творах Г.Квітки-Основ’яненка, Т.Шевченка, І.Франка, І. Нечуя-Левицького, Панаса Мирного, Бориса Грінченка, Лесі Українки, О. Кобилянської та ін.</p> <p>Філософсько-інтелектуальний дискурс В. Винниченка (впливи Ф.Ніцше та З.Фрейда, «чесність із собою» та «конкордизм»). Жанрова специфіка романів В. Винниченка: особливості поезики.</p> <p>Філософія любові в романі Є.Плужника «Недуга».</p> <p>Геростратизм, «добра людина» та «людське призначення»: особливості</p>	Лекційне і практичне заняття	<p>Рекомендована література</p> <p>1. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. Київ: Критика, 2006. С. 124-151.</p> <p>2. Гундорова Т. Femina Melancholica: Стаття і культура в тендерній утопії Ольги Кобилянської. Київ: Критика, 2002. 272 с.</p> <p>3. Денисюк І. Гуцульські оповідання Івана Франка // Денисюк І. Літературознавчі та фольклористичні праці: у 3т., 4 кн. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2005. Т.2. Франкознавчі дослідження. С. 95–106.</p> <p>4. Легкий М. Гуцульський триптих Франкової прози: специфіка моделювання художнього світу // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2015. Вип..62. С. 3–13.</p> <p>5. Чопик Р. Очікуючи Його. Ольга Кобилянська: від Царівни – до Цезаревича // Чопик Р. Переступний вік: українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. Львів; Івано-</p>	Вивчення теоретичного матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 7 год	День проведення практичного заняття

	<p>філософських пошуків в інтелектуальних романах Е.Андієвської.</p> <p>Практичне заняття № 1. Тема: Інтелектуалізація письма в українській літературі зламу XIX і XX століть: Іван Франко й Ольга Кобилянська (2 год)</p> <p>Твори для обговорення: Іван Франко «Як Юра Шикманюк брів Черемош», «Терен у носі», «Хома з серцем і Хома без серця»; Ольга Кобилянська «Людина», «Він і вона»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Творчість Івана Франка та Ольги Кобилянської в контексті філософсько-естетичних пошуків епохи. • Філософія людини: тілесне і духовне, пошуки себе, людина і її буття-у-світі. • Інтелектуальні діалоги: від злободенності до універсальності. • Інтертекстуальність прози Івана Франка й Ольги Кобилянської. • Наративні стратегії та композиційні особливості творів. • Жанрова специфіка прози Івана Франка й Ольги Кобилянської: між «дискусійністю» та «параболічністю». 		<p>Франківськ: Лілея-НВ, 1998. С.62-115.</p>		
<p>3-й тиждень, 2 год</p>	<p>Практичне заняття № 2. Тема: «Андрій Лаговський» Агатангела Кримського:</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Рекомендована література 1. Агатангел Кримський — учений, письменник, українець. Збірник</p>	<p>Актуалізація теоретичного матеріалу,</p>	<p>День проведення</p>

	<p>інтелектуальний роман в українській літературі (2 год)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Художня творчість та наукові зацікавлення Агатангела Кримського: особливості взаємопроникнення. • Специфіка персонажа: автопроекції та дистанціювання. • Спектр інтелектуальних ідей у романі. • Розуміння – нерозуміння – порозуміння: взаємини між персонажами та філософський вимір проблеми. • Наративні та композиційні особливості роману. • Діалог культур у романі. Інтертекстуальність та автоінтертекстуальність. 		<p>наукових праць. Луцьк: Волинська книга, 2007. 116 с.</p> <p>2. Гірняк М. О. Розуміння і саморозуміння у романі Агатангела Кримського «Андрій Лаговський» // Магістеріум. Вип. 38: Літературознавчі студії. Київ: Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2010. С. 29–36.</p> <p>3. Горблянський Ю. На підступах до «прози ідей»: Роман Агатангела Кримського «Андрій Лаговський» у контексті пошуків української прози з життя інтелігенції XIX – поч. XX ст. // Актуальні проблеми сучасної філології. Літературознавство. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. VII. Рівне: РДГУ, 1999. С.44-55.</p> <p>4. Моклиця М. Християнство Агатангела Кримського: психологічні та естетичні акценти // Слово і Час. 2006. №2. С.19–28.</p> <p>5. Павличко С. Націоналізм, сексуальність, орієнталізм: Складний світ Агатангела Кримського. Київ: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. 328 с.</p>	<p>повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 5 год</p>	<p>практичного заняття</p>
<p>Змістовий модуль 2. Різновиди інтелектуального роману в українській літературі XX століття: мистецька й ідеологічна перспектива</p>					
<p>4-й тиждень,</p>	<p>Тема 3. Роман про митця в українській літературі XX століття</p>	<p>Лекційне та</p>	<p>Рекомендована література 1. Агеєва В. Романний експеримент</p>	<p>Вивчення теоретичного</p>	<p>День прове-</p>

4 год	<p>Жанрова специфіка роману про митця: термінологічні проблеми, жанрова дифузія, перспектива відчитування. Роман про митця й інтелектуальний роман. Роман про митця й (авто)біографічний роман. Роман про митця й історичний роман. Митець як персонаж і митець як автор. Феномен роману «Майстер корабля» Юрія Яновського.</p> <p>Мистецький дискурс у прозі В.Підмогильного та В.Домонтовича.</p> <p>Персонаж-митець в історичних романах П.Загребельного та Р.Іваничука.</p> <p>Митець і мистецьке середовище у творах Ю.Мушкетика.</p> <p>Практичне заняття № 3. Тема: «Майстер корабля» Юрія Яновського: між романом про митця та інтелектуальним романом</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жанрова специфіка роману. • Особливості наративних стратегій. • Текст у тексті: перемикання кодів. Інтертекстуальна манера письма. • Специфіка персонажа: кінорежисер та письменник. • Авторська свідомість і наративна ідентичність: особливості авторської присутності в тексті. 	практичне заняття	<p>Юрія Яновського //Патетичний фрегат: Роман Юрія Яновського «Майстер корабля» як літературна містифікація /упор. В.Панченко. Київ, 2002. С.301-310.</p> <p>2. Коробкова Н.К. Мариністична символіка як складник алюзійності роману “Майстер корабля” Ю. Яновського // Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія: Лінгвістика і літературознавство: Міжвуз. зб. наук. ст. 2011. Вип. XXIV. Ч. 2. С. 175-184.</p> <p>3. Ласло-Куцюк М. «Вікно до великого світу» Юрія Яновського //Патетичний фрегат: Роман Юрія Яновського «Майстер корабля» як літературна містифікація /упор. В.Панченко. Київ, 2002. С.311-330.</p> <p>4. Ніколенко К. «Діалог культур» у романі Ю.Яновського «Майстер корабля» //Філологічні науки. 2018. №28. С.48 – 55.</p> <p>5. Панченко В. «Книга легка і життєподібна...» //Патетичний фрегат: Роман Юрія Яновського «Майстер корабля» як літературна містифікація /упор. В.Панченко. Київ, 2002. С.287-300.</p>	матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 7 год	дення практичного заняття
-------	--	-------------------	--	---	---------------------------

	<ul style="list-style-type: none"> • Символіка роману та його експериментальність. 				
5-й тиждень, 2 год	<p>Практичне заняття № 4. Тема: Митець і мистецьке середовище у повісті Юрія Мушкетика «Старий у задумі»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жанрова специфіка творів Юрія Мушкетика: історична проза та романи про сучасність. • Типи митця у повісті-притчі Ю.Мушкетика «Старий у задумі». • Мистецьке середовище у повісті Мушкетика: цінності, соціальна ієрархія, буття-у-світі. • Реальний та ірреальний виміри існування у творі. • Психологія творчого процесу. Творчість і ремесло. • Митець – текст – реципієнт: особливості діалогу та взаємовіддзеркалень. • Мистецький текст і призначення мистецтва. • Наративна організація твору: від монологу до діалогічності. 	Практичне заняття	<p>Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жулинський М. Істина – в людських душах : [передмова] // Мушкетик Ю. Твори : у 5 т. Київ: Дніпро, 1987. Т. 1. С. 5–34. 2. Кононенко П. Реаліст і романтик : (До 70-річчя Юрія Мушкетика) // Сіверянський літопис. 1999. № 3. С. 38–46. 3. Мушкетик Ю. Суд над Сенекою. Повісті. Київ: Молодь, 1978. С.179-278. 4. Павлюк Н.Л. Історична проза Ю.Мушкетика: онтологічно-гносеологічний та аксіологічний аспекти. Дис... канд.філол.наук: 10.01.01. Одеса, 2016. 209 с. 5. Федоровська Л. Романи Юрія Мушкетика. Київ : Радянський письменник, 1982. 203 с. 6. Шевчук В. Шляхи історичної прози Ю. Мушкетика // Українське слово : [хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.]: у 4 кн. Київ: Рось, 1994. Кн. 3. С. 142–147. 7. Beebe M. Ivory Towers and Sacred Founts. The Artist as Hero in Fiction from Goethe to Joyce. New York: New York University Press, 1964. 323 p. 	Актуалізація теоретичного матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 5 год	День проведення практичного заняття
6-й тиждень,	Тема 4. Ідейно-полемічний інтелектуальний роман в	Лекційне та	<p>Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бойко Ю. «Невеличка драма» 	Вивчення теоретичного	День прове-

4 год	<p>українській літературі Українська модерністська свідомість 1920-х та 1940-х рр.: взаємодія національного та універсального. Інтелектуальні пошуки М.Хвильового: ідеологія «загірної комуни» vs. філософія людини. Наративна специфіка прози М.Хвильового: полемічні діалоги та пошуки Слова. Національна ідеологія та (пост)революційна епоха як підґрунтя для інтелектуальних дискусій у творах О. Слісаренка, М.Івченка та В.Гжицького. Жанрова специфіка роману «Чорний Ангел» О. Слісаренка. Національні традиції та раціональні підходи сучасності: «робітні сили» «залізобетонного віку» (М.Івченко). «Чорне озеро» В. Гжицького: постколоніальна перспектива відчитування. Діалог ідей та філософські дискусії у прозі В.Підмогильного, В.Домонтовича та Ю. Косача: особливості поезики тексту. Філософія доби та людина в кризовій ситуації. Історіософський та культурфілософський дискурс у прозі В.Домонтовича та Ю.Косача 1940-х років. Практичне заняття № 5. Тема: «Невеличка драма» Валер'яна</p>	практичне заняття	<p>В. Підмогильного на тлі дійсності 20-х років // Досвід кохання і критика чистого розуму: Валер'ян Підмогильний: тексти та конфлікт інтерпретацій / [упор. О.Галета]. Київ: Факт, 2003. С. 313–330.. 2. Галета О. Проза життя // Досвід кохання і критика чистого розуму: Валер'ян Підмогильний: тексти та конфлікт інтерпретацій / [упор. О. Галета]. Київ: Факт, 2003. С. 7–20. 3. Гірняк М. Наративна організація «Невеличкої драми» Валер'яна Підмогильного: комунікативні стратегії твору // Парадигма: зб. наук праць. Вип. 6. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2011. С.92–110. 4. Мельник В. О. Суворий аналітик доби: Валер'ян Підмогильний в ідейно-естетичному контексті української прози першої половини ХХ ст. Київ: Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 1994. 320 с. 5. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ: Либідь, 1999. С.209-230. 6. Шерех Ю. Білок і його забурення // Шерех Ю. Пороги і Запоріжжя. Література. Мистецтво. Ідеології: у 3 т. Харків: Фоліо, 1998. Т. 1. С. 434–442.</p>	матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 7 год	дення практичного заняття
-------	---	-------------------	--	---	---------------------------

	<p>Підмогильного: роман-дискусія</p> <ul style="list-style-type: none"> • Інтелектуальна проза Валер'яна Підмогильного: загальна характеристика. • «Критична» мова «Невеличкої драми»: філософсько-гуманітарний і науково-теоретичний дискурс. • Інтелектуальна проблематика твору: основні ідеї та траєкторії їх «руху» в романі. • Роман без «історії»? Особливості побудови фабули у «Невеличкій драмі». • Наративна організація та комунікативні стратегії твору. • Літературно-культурний контекст роману та специфіка паратексту. 				
7-й тиждень, 2 год	<p>Практичне заняття № 6. Тема: «Без ґрунту» В.Домонтовича: жанрово-стильова специфіка та проблематика роману (2 год)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Філософія доби та інтелектуальні рефлексії в романі. • Персонажі-інтелектуали: особливості характеристики. • Мистецтвознавчі пошуки в романі. • Раціональне та ірраціональне, обличчя та маски, слово і мовчання. • У пастці існування: екзистенціалістський вимір 	Практичне заняття	<p>Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Агеєва В. Поетика парадокса. Інтелектуальна проза Віктора Петрова-Домонтовича. Київ, 2006. 2. Василюшин І. Віртуальний світ українського екзистенціалізму (Ю. Косач і В. Домонтович) //Слово і час. 2003. №6. С.70-75 3. Гірняк М. Таємниця роздвоєного обличчя: Авторська свідомість в інтелектуальній прозі Віктора Петрова-Домонтовича. Львів, 2008. 4. Матвієнко С. Людина кількох епох //Критика. 2000. №6. С.28-31. 5. Павличко С. На зворотному боці 	Актуалізація теоретичного матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 5 год	День проведення практичного заняття

	<p>хронотопу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Специфіка наративних стратегій. • Особливості поєднання «естетичної» і «наукової» мови у романі. • Символіка роману. Особливості образної системи. • Афористичність та парадоксальність Домонтовичевого слова. 		<p>автентичності. Культурфілософія Петрова-Домонтовича-Бера (1946-1948) //Сучасність. 1993. №5. С.111-125.</p> <p>6. Павличко С. Роман як інтелектуальна провокація //Павличко С. Теорія літератури. Київ: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2002. С.641-652.</p> <p>7. Шерех Ю. Шостий у гроні. В. Домонтович в історії української прози //Шерех Ю. Пороги і запоріжжя. Література. Мистецтво. Ідеології: У 3т. Харків: Фоліо, 1998. Т.3. С.98-135.</p>		
Змістовий модуль 3. Різновиди інтелектуального роману в українській літературі ХХ століття: історичний вимір та параболічність письма					
8-й тиждень, 4 год	<p>Тема 5. Інтелектуальний роман vs. історичний роман: проблема жанрової дифузії</p> <p>Філософсько-інтелектуальні доміанти в історичному романі: «мисляча історія» та параболічний вимір історії.</p> <p>Історична епоха в романах Н. Королевої та Л. Мосендза: специфіка репрезентації. Наративна організація романів Наталени Королевої та Леоніда Мосендза: діалог свідомостей та діалог текстів. Синтез філософії, релігії та міфології у творах Н.Королевої та Л.Мосендза. Філософська проблематика творів: співіснування культур; пошуки</p>	Лекційне та практичне заняття	<p>Рекомендована література</p> <p>1. Гірняк М. Від Іншого до Себе: самоідентифікація людини у філософсько-історичних романах Наталени Королевої та Леоніда Мосендза // Oriens Aliter. Прага, 2018. № 1. С. 48–62.</p> <p>2. Мишанич О. Дивосвіти Наталени Королевої //Королева Н. Предок. Київ, 1991. С.633-653.</p> <p>3. Набитович І. Універсум sacrum’у в художній прозі (від модернізму до постмодернізму). Дрогобич – Люблін, 2008.</p> <p>4. Остащук І.Б. Релігійно-філософський дискурс у романах Наталени Королевої: автореф. дис....</p>	Вивчення теоретичного матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 7 год	День проведення практичного заняття

<p>істинного Бога; розуміння себе через Іншого: зовнішні та внутрішні «двійники»; таємниці Істини.</p> <p>Філософія, історія та міфологія в інтелектуальному романі 1960-1980-х.</p> <p>«Мислячий» історичний роман у творчості П. Загребельного, Р.Іваничука, Ю.Мушкетика. Роман «зв'язку часів» і діалог епох. Філософська проблематика. Особливості наративної організації та жанрова специфіка «історичної» прози П.Загребельного, Р.Іваничука, Ю.Мушкетика.</p> <p>Феномен «альтернативної історії» у романах зламу ХХ і ХХІ століть: інтелектуальні коди відчитування минулого/майбутнього (В.Кожелянко, Ю.Щербак).</p> <p>Практичне заняття № 7. Тема: Інтелектуальний різновид історичного роману чи Історичний різновид інтелектуального роману? («1313» Наталени Королевої)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жанрова специфіка роману: філософія історії. • Фаустівський мотив: особливості трансформації та інтерпретації. • Специфіка персонажа. Проблема роздвоєння особистості. • Часопросторові координати твору. • Раціональне та ірраціональне у 		<p>канд. філол. н. Івано-Франківськ, 2004.</p> <p>5. Фірман О.Я. Жанрово-стильові особливості прози Наталени Королевої: автореф. дис.... канд. філол. н. Тернопіль, 2019.</p>		
---	--	---	--	--

	<p>твори.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Розум і почуття, наука і духовність у романі. • «Що є Істина?»: інтелектуальні пошуки в романі «1313». • Інтертекстуальність творчої манери письменниці. Особливості паратексту. 				
9-й тиждень, 2 год	<p>Практичне заняття № 8. Тема: «Четвертий вимір» Романа Іваничука: «мислячий історичний роман»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Феномен «мислячої історії» в українській літературі другої половини ХХ століття. • Жанрова специфіка романістики Романа Іваничука: історичний, біографічний, інтелектуальний коди відчитування. • Особливості репрезентації епохи в «Четвертому вимірі» Романа Іваничука. Діалог культур у романі. • Учений і митець: інтерпретація образів у романі. Особистісний вибір та історична відповідальність. • Наративні стратегії та композиція роману «Четвертий вимір». • «Критична» (наукова) мова в романі «Четвертий вимір» та есеїстичність письма. 	Практичне заняття	<p>Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Городиловська Г. Взаємодія елементів наукового та художнього стилів (на матеріалі історичних творів Р. Іваничука) // Меч і мисль: творчість Романа Іваничука у національних вимірах української культури: зб. наук. праць (Українська філологія: Школи, постаті, проблеми. Вип. 9). Львів–Ужгород: Гражда, 2009. С. 196–202. 2. Денисюк І. Мислячий історичний роман // Меч і мисль: творчість Романа Іваничука у національних вимірах української культури: зб. наук. праць (Українська філологія: Школи, постаті, проблеми. Вип. 9). Львів–Ужгород: Гражда, 2009. С. 32–46. 3. Ільницький М. М. Людина в історії (Сучасний український історичний роман). Київ: Дніпро, 1989. 356 с. 4. Слабошпицький М. Роман Іваничук: Літературно-критичний нарис. Київ: Радянський 	Актуалізація теоретичного матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 5 год	День проведення практичного заняття

	<ul style="list-style-type: none"> • Літературно-мистецькі та наукові інтертексти у романі «Четвертий вимір». • Буття-у-світі та людське призначення: філософські рефлексії в «Четвертому вимірі». 		письменник, 1989. 206 с.		
10-й тиждень, 4 год	<p>Тема 6. Параболічний роман в українській літературі ХХ століття</p> <p>Роман-парабола та параболічність письма: теоретичний аспект проблеми. Жанр притчі та роман-парабола: особливості взаємозв'язку. Жанрова специфіка параболічного роману. Параболічний роман і філософська проза.</p> <p>Параболічність письма у романі 1920-х рр. Місто і Море у романі «Майстер корабля» Ю.Яновського. Архетипна символіка та жанрова специфіка роману «Чорний Ангел» О. Слісаренка. «Чорне озеро» В. Ёжицького: параболічність хронотопу.</p> <p>Роман-парабола в українській прозі 1960-1980-х рр.: історичний контекст та особливості поетики. Параболічний вимір «хімерної прози» (В.Земляк, В.Дрозд), історичного роману (Р.Іванічук, Вал.Шевчук) та роману про сучасність (Ю.Щербак). Філософські пошуки в романах Вал.Шевчука та особливості поетики тексту.</p> <p>Параболічність письма в українській</p>	Лекційне та практичне заняття	<p>Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Горнятко-Шумилович А. Проза Валерія Шевчука: традиційне і новаторське. Щецін, 2001 2. Павлишин М. «Дім на горі» Валерія Шевчука // Павлишин М. Канон та іконостас: Літературно-критичні статті. Київ, 1997. С. 98-112. 3. Павлишин М. Міфологічне, релігійне та філософське у прозі Валерія Шевчука // Павлишин М. Канон та іконостас: Літературно-критичні статті. Київ, 1997. С.143-156. 4. Тарнашинська Л. Художня галактика Валерія Шевчука. Київ, 2001. 5. Файзулліна Г.С. Міфопоезис української культури у філософському романі Валерія Шевчука «Дім на горі» // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. 2013. Вип. 31. С. 357-364. 	Вивчення теоретичного матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 7 год	День проведення практичного заняття

	<p>літературі зламу ХХ-ХХІ століть: творчість Г.Пагутяк, Т.Прохаська, В.Гарнавського. Міфологізм художнього мислення, параболічний хронотоп, інтертекстуальні коди та філософська проблематика.</p> <p>Практичне заняття № 9. Тема: Інтелектуальна романістика Валерія Шевчука. «Дім на горі» як роман-парабола</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жанрово-стильова специфіка твору. • Наративні стратегії. Композиційні особливості. • Специфіка хронотопу. Особливості зовнішнього і внутрішнього часопростору. • Раціональне та ірраціональне, реальне та ірреальне у романі. • Філософсько-інтелектуальні пошуки у творі. • Особливості образної системи. Міф і символ: механізми смислопородження. 				
<p>11-й тиждень, 2 год</p>	<p>Практичне заняття № 10. Тема: «Писар Східних Воріт Притулку» та «Писар Західних Воріт Притулку» Галини Пагутяк: параболічність письма в українському романі 1990/2000-х</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жанрово-стильова специфіка роману. • Специфіка часопросторових координат роману: Притулок, 	<p>Практичне заняття</p>	<p>Рекомендована література</p> <p>1. Артюх А. В. Проза Галини Пагутяк: герметичність як домінанта індивідуального стилю : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «укр. літ-ра». Київ, 2009. 19 с.</p> <p>2. Біла І. В. Метароман Галини Пагутяк: текст і контекст: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.</p>	<p>Актуалізація теоретичного матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного</p>	<p>День проведення практичного заняття</p>

	<p>проміжна зона, Дім.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оніричний простір роману. • Особливості наративних стратегій. Текст у тексті. • Діалог свідомостей та взаємини з Іншим. • Мова символів та міфологем: «герметичність» тексту та «відкритість» роману. • Філософсько-інтелектуальні пошуки у творі. 		<p>філол. наук : спец. 10.01.01 «укр. літра». Дніпропетровськ, 2011. 22 с.</p> <p>3. Гірняк М. Від Притулку до Дому: специфіка часопросторових координат у діалогії Галини Пагутяк «Писар Східних Воріт Притулку» і «Писар Західних Воріт Притулку» // Сучасні літературознавчі студії. Феномен дому в літературознавчій перспективі. Збірник наукових праць. Вип. 13. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2016. С.138 – 152</p> <p>4. Тебешевська-Качак Т. Художні особливості прози Галини Пагутяк (Жанрово-стильовий аспект) // Слово і час. 2006. N 9. С. 51 – 59.</p>	<p>заняття, 5 год</p>	
--	---	--	---	-----------------------	--

Змістовий модуль 4. Різновиди інтелектуального роману в українській літературі ХХ століття: інтелектуальна гра й мистецько-академічне середовище

<p>12-й тиждень, 4 год</p>	<p>Тема 7. «Ігровий» різновид інтелектуального роману в українській літературі ХХ століття</p> <p>Літературна гра й культура авангарду. Експериментальний роман в українській літературі 1920-х рр. Деконструювання літературної традиції, наративні експерименти, інтертекстуальні (та інтермедіальні) коди й інтелектуальна гра у романах М.Йогансена, Г.Шкурупія, Д.Бузька та Л.Скрипника. Спектр філософських ідей у творах авангардних письменників 1920-х рр. Інтелектуальна гра в українській літературі зламу ХХ і ХХІ століть.</p>	<p>Лекційне та практичне заняття</p>	<p>Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Віннікова Н.М. Пародія Майка Йогансена на лицарський роман // Вісник Запорізького національного університету. 2010. №2. С.28-32. 2. Гірняк М. Між експериментом та інтелектуальним письмом: гра з літературною традицією у романі Майка Йогансена „Подорож ученого доктора Леонардо і його майбутньої коханки прекрасної Альчести у Слобожанську Швейцарію” // Studia Ucrainica Varsoviensia. 2020. Т. 8. S.217 – 232 3. Еко У. Поетика відкритого твору // Антологія світової літературно- 	<p>Вивчення теоретичного матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 7 год</p>	<p>День проведення практичного заняття</p>
----------------------------	--	--------------------------------------	---	--	--

	<p>Неомодернізм і постмодернізм: особливості взаємодії. Інтелектуальна іронія та деконструювання істин, «інтертекстуальні спільноти», гра з мовою, текстами і культурними дискурсами в прозі Ю.Андруховича, Ю.Іздрика, О.Забужко, В.Діброви, Т.Прохаська, К. Москальця, Є.Пашковського. Образ інтелектуала та жінки-інтелектуалки в прозі постмодерної епохи.</p> <p>Практичне заняття № 11. Тема: Інтелектуальна гра у романі Майка Йогансена «Подорож ученого доктора Леонардо і його майбутньої коханки прекрасної Альчести у Слобожанську Швейцарію»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Творчість Майка Йогансена в контексті експериментального роману 1920-х років. • «Подорож ученого доктора Леонардо...» Майка Йогансена: жанрова специфіка та ефект кінематографа. • Книга історій чи книга Пейзажу? Проблема центрального і маргінального у творі • Філософія речей та світ природи. • «Можливі світи» роману Майка Йогансена: балансування між реальним та фікційним. «Подорож...» як відкритий твір. • Комунікативні стратегії Майка 		<p>критичної думки ХХ ст. /за ред. М. Зубрицької. Львів, 2002. С.525-538.</p> <p>4. Йогансен М. Як будується оповідання. Аналіза прозових зразків // Йогансен М. Вибрані твори. Київ: Смолоскип, 2001. С.361-475.</p> <p>5. Крижанівський С. Романтик революційного слова // Йогансен М. Вибрані твори. Київ: Смолоскип, 2001. С.361-475.</p> <p>6. Матвієнко С. Децентрація тексту як гра з читачем («Подорож ученого доктора Леонардо...» Майка Йогансена) // Магістеріум. Вип. 2: Літературознавчі студії. Київ, 1999.</p> <p>7. Мельників Р. Екзегетизм «філософічних ландшафтів» Майка Йогансена // Наукові записки ХДПУ ім. Г.Сковороди. Серія: Літературознавство. Харків, 1998. Вип.7 (18).</p> <p>8. Мельників Р. Людина з химерним ім'ям // Йогансен М. Вибрані твори. Київ: Смолоскип, 2001. С.5-28.</p> <p>9. Цимбал Я. В. Творчість Майка Йогансена в контексті українського авангарду 20-30-х років: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.01; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. - Київ, 2003. - 20 с.</p>		
--	--	--	--	--	--

	<p>Йогансена: мова, вставні тексти, співіснування голосів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Наративна ідентичність автора і читача. • Між експериментом та інтелектуальним письмом: гра з літературною традицією у романі Майка Йогансена. 				
13-й тиждень, 2 год	<p>Практичне заняття № 12. Тема: «Вечірній мед» Костя Москальця: постмодерністська гра в інтелектуальному романі</p> <ul style="list-style-type: none"> • Між модернізмом і постмодернізмом: загальна характеристика творчості Костя Москальця. • Персонажі-митці в романі Костя Москальця «Вечірній мед» та їх «інтелектуальні пригоди». • «Інтимні друзі» (Ю.Лотман) автора «Вечірнього меду» та «інтертекстуальні спільноти» (М.Андрейчик) у романі. • Наративні стратегії роману та наративна ідентичність. • Автобіографізм, автоінтертекстуальність та автотематизм у романі «Вечірній мед». • Мовна гра у романі «Вечірній мед» і філософія мови. • Інтертекстуальний діалог роману Костя Москальця: світова класика і творчість сучасників. 	Практичне заняття	<p>Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейчик М. Інтелектуал як герой української прози 90-х років ХХ століття / пер. з англ. І.Андрущенко. Львів: ЛА «Піраміда», 2014. 188 с. 2. Барабаш М. Досвід коронації Костя Москальця або рецепт «Вечірнього меду» на всі випадки буття // Studia Metodologica: [альманах]. Тернопіль: ТНПУ, 2010. № 30. С. 276—280. 3. Деркач А. Костянтин Москалець: «Доки п'ється чай, ДАК залишається живим...». ЛітАкцент, 2008. URL: http://litakcent.com/2008/05/13/doky-pjetsja-chaj-dak-zalyshajetsja-zhyvym/ 4. Москалець К. Келія чайної троянди. 1989-1999: Щоденник. Львів: Кальварія, 2001. 204 с. 5. Пастух Т. Сторінками єдиного тексту Костянтина Москальця // ЛітАкцент : альманах / [ред. В. Панченко]. Київ, 2009. Вип. 1 (3): Сучасна література в колі твого читання. С. 131-140. 	Актуалізація теоретичного матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 5 год	День проведення практичного заняття

	<ul style="list-style-type: none"> Філософська перспектива відчитування роману «Вечірній мед» та іронічний дискурс. 		6. Федюк Т. Зразкова інтелектуальна проза: рецензія на книгу Костя Москальця. URL: https://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2013/11/131114_book_2013_review_moskalets_fedyuk		
14-й тиждень, 4 год	<p>Тема 8. Академічний роман в українській літературі: специфіка жанру</p> <p>Феномен, жанрові особливості та різновиди академічного роману (academic novel, university novel, campus novel). Інтелектуальний роман та академічний роман: точки перетину.</p> <p>Персонаж-учений та наукове (інтелектуальне, академічне) середовище в українській літературі ХХ століття. Образ учено-винахідника в романі «Чорний Ангел» О.Слісаренка. Персонажі-інтелектуали в романі «Чорне озеро» В. Гжицького. Інтелектуал-винахідник в українському романі 1960-1980-х: генеза образу та його модифікації. Аналітичний дискурс інтелектуального роману П. Загребельного, Ю. Мушкетика, Ю.Щербака та В.Тарнавського: специфіка наукової «мови». Інтертекстуальні паралелі та мова символів у романах. Самоідентифікація людини як предмет інтелектуальних пошуків у романах.</p>	Лекційне та практичне заняття	<p>Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> Андрейчик М. Інтелектуал як герой української прози 90-х років ХХ століття / пер. з англ. І. Андрущенко. Львів: ЛА «Піраміда», 2014. 188 с. Коцарев О. Сентиментальна дрозодфіла. URL: https://web.archive.org/web/20140402231245/http://litakcent.com/2010/11/21/sentymentalna-drozofila/ Неборак В. Читачі над томом Дністрового. URL: http://molbuk.ua/vnomer/kultura/36630-chitachi-nad-tomom-dnistrovogo.html Трофименко Т. Чи далеко паціку до дрозодфіли? URL: https://web.archive.org/web/20101221101043/http://www.zaxid.net/article/81225/ Філоненко Н. М.. Мотив інакшості як екзистенційна категорія в прозі Анатолія Дністрового // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. 2011. № 6 (217). Ч. II. С.42-46. The Academic Novel. New and Classic Essays /ed. by M.Moseley, 	Вивчення теоретичного матеріалу, повторення матеріалу з історії української літератури, прочитання творів, підготовка до практичного заняття, 7 год	День проведення практичного заняття

	<p>Реальний та ірреальний виміри людського існування. Учений і середовище у романах Ю.Щербака, В.Тарнавського, В.Шевчука та А.Дністрового: генеза проблеми та специфіка інтерпретації. Практичне заняття № 13. Тема: «Дрозофіла над томом Канта» Анатолія Дністрового: феномен академічного роману</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жанр академічного роману та його специфіка в українській літературі. • Проза Анатолія Дністрового в сучасному літературному процесі. • Персонаж-інтелектуал у романі Анатолія Дністрового «Дрозофіла над томом Канта»: між самозаглибленням і самогубством. • Академічне середовище у романі Анатолія Дністрового: наукові пошуки і псевдонаука. • Комашиність людського існування: літературний і філософський аспект проблеми. • Діалог роману «Дрозофіла над томом Канта» з текстами культури. • Філософські проблеми в романі Анатолія Дністрового: раціональне і природне у людині, онтологічна й академічна свобода, сенс існування людини і людське 		<p>Chester, Chester University Press, 2007. 345 p. 7. Williams J. The Rise of the Academic Novel //American Literary History. 2012. Vol.24. No.3. P.561-589. 8. Edemariam A. Who's afraid of the campus novel? https://www.theguardian.com/books/2004/oct/02/featuresreviews.guardianreview37</p>		
--	--	--	---	--	--

	призначення.				
Змістовий модуль 5. Систематизація матеріалу та підсумки до курсу					
15-й тиждень, 2 год	Заняття-конференція «Український інтелектуальний роман ХХ століття».	Практичне заняття	Див. Література до курсу	Написання наукової статті, підготовка доповіді та презентації, 16 год	Стаття – до 1.05, Доповідь –до заняття-конференції
16-й тиждень, 4 год	Заняття-конференція «Український інтелектуальний роман ХХ століття». Підсумкове заняття. Виконання тестового завдання	Практичні заняття	Див. Література до курсу	Підготовка до виконання тестового завдання за всіма темами навчальної дисципліни, 5 год	День виконання тестового завдання